

Besluit van de Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat van [datum], nr. [21100249], inzake de keuze voor het instrument veiling van vergunningen voor mobiele communicatie in de 3,5 GHz-band en de vaststelling van de te veilen vergunningen

Gelet op artikel 3.10, derde lid van de Telecommunicatiewet en artikel 17 van het Frequentiebesluit 2013;

Besluit:

Artikel 1

De vergunningen voor mobiele communicatie voor gebruik van frequentieruimte van 300 MHz binnen het frequentiebereik 3450 – 3750 MHz met de daaraan te verbinden voorschriften en beperkingen zoals vastgesteld in de bijlagen x tot en met x, worden verleend met toepassing van een veiling als bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, aanhef en onderdeel f, van de Telecommunicatiewet.

Artikel 2 (beschikbare vergunningen)

De vergunningen, bedoeld in artikel 1, worden geveild in 3 vergunningen met een omvang van 60 MHz in het eerste deel van de primaire fase van de veiling en 12 vergunningen met een omvang van 10 MHz in het tweede deel van de primaire fase van de veiling.

Artikel 3 (onverdeelde vergunningen)

In het geval dat vergunningen met een omvang van 60 MHz niet verdeeld worden in het eerste deel van de primaire fase van de veiling, wordt de frequentieruimte van deze vergunningen toegevoegd aan het tweede deel van de primaire fase van de veiling en in vergunningen van 10 MHz geveild.

Artikel 4

De aanvraag- en veilingprocedure vangt aan op [PM: datum].

Artikel 5

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin het wordt geplaatst.

Artikel 6

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit bekendmaking veiling vergunningen 3,5 GHz-band.

Dit besluit zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat

[wordt ingevuld bij ondertekening]

[Na definitieve besluitvorming wordt hier een beroepsclausule toegevoegd]

INTERNETCONSULTATIE

BIJLAGE 1 BIJ HET BESLUIT BEKENMAKING INZAKE DE KEUZE VOOR HET INSTRUMENT VEILING VAN VERGUNNINGEN VOOR MOBIELE COMMUNICATIE IN DE 3,5 GHZ-BAND EN DE VASTSTELLING VAN DE TE VEILEN VERGUNNINGEN: VERGUNNING VOOR HET GEBRUIK VAN FREQUENTIERUIMTE IN DE BAND 3450 – 3750 MHZ TEN BEHOEVE VAN HET AANBIEDEN VAN ELEKTRONISCHE COMMUNICIATIEDIENSTEN

Nummer: AT-EZK/[dossiernummer] – N [kavelnr. (12, 18, 24 of 30x)]

Ongepaard X MHz – (X + 10 MHz)

DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT,

Gelezen de aanvraag van [naam];

Gelet op artikel 3.13 en 3.14 van de Telecommunicatiewet, op artikel 17 van het Frequentiebesluit 2013 en op artikel 4:94 en 4:101 Algemene wet bestuursrecht;

BESLUIT:

§1 Begripsbepalingen

Artikel 1

1. In deze beschikking wordt verstaan onder:

- a. basisstation: radioapparaat of een samenstel van radioapparaten dat op één en dezelfde vaste plaats is opgesteld;
- b. HCM-overeenkomst: overeenkomst, getiteld "Agreement between the Administrations of Austria, Belgium, the Czech Republic, Germany, France, Hungary, the Netherlands, Croatia, Italy, Liechtenstein, Lithuania, Luxembourg, Poland, Romania, the Slovak Republic, Slovenia and Switzerland on the co-ordination of frequencies between 29,7 MHz and 43,5 GHz for the fixed service and the land mobile service"¹;
- c. multilaterale overeenkomst: overeenkomst, getiteld "Agreement between the Telecommunications Administrations of Belgium, France, Germany, Luxembourg, the Netherlands and Switzerland concerning the approval of arrangements between operators of mobile radio communication networks"²;
- d. coördinatieovereenkomst: overeenkomst, getiteld "Agreement between the administrations of Belgium, France, Germany, Luxembourg, the Netherlands and Switzerland on frequency usage and frequency coordination in border areas for terrestrial systems capable of providing electronic communications services in the frequency band 3400-3800 MHz"³;
- e. aaneengesloten blok frequentieruimte: aaneengesloten ongepaarde frequentieruimte in de band 3450 MHz - 3750 MHz waarvoor vergunning(en) zijn/is verleend aan de in artikel 2 genoemde vergunninghouder;
- f. Nederland: totale oppervlakte van Nederland, behoudens buitenwater. Onder de buitenwateren worden gerekend: de Waddenzee, de Eems, de Dollard, de Noordzee, de Oosterschelde en de Westerschelde;
- g. veilingregeling: [citeertitel van Regeling aanvraag- en veilingprocedure vergunningen];
- h. verbonden: twee of meer rechtspersonen zijn verbonden indien ze op grond van artikel 3 van de Caperegeling frequenties mobiele communicatie 2020 zijn verbonden;
- i. mogen gebruiken van frequentieruimte: houden van een vergunning voor het gebruik van frequentieruimte;

¹ De HCM overeenkomst is o.a. te raadplegen op de website van HCM: <http://www.hcm-agreement.org/>

² De multilaterale overeenkomst is te raadplegen via <http://www.agentschaptelecom.nl>

³ De coördinatieovereenkomsten zijn te raadplegen via <http://www.agentschaptelecom.nl>

j. aangrenzende banden: de frequentieruimte lager dan 3400 MHz en de frequentieruimte hoger dan 3800 MHz;

2. Voor de toepassing van bijlage 1 onderdeel I gelden de definities zoals opgenomen in onderdeel A van de bijlage van de beschikking 2008/411/EG van de Commissie van 21 mei 2008 betreffende de harmonisering van de 3400 -3800 MHz-frequentieband voor terrestrische systemen die elektronische communicatiediensten kunnen verschaffen in de gemeenschap.

§2 Verlening

Artikel 2

1. Aan [naam], ingeschreven in het handelsregister bij de Kamer van Koophandel onder nummer [inschrijfnummer], hierna te noemen: de vergunninghouder, wordt een vergunning verleend voor het gebruik van de frequentieruimte binnen het frequentiebereik [X] MHz – [X+10] MHz ten behoeve van terrestrische systemen waarmee elektronische communicatiediensten worden aangeboden.
2. De vergunninghouder gebruikt de in het eerste lid genoemde frequentieruimte slechts in overeenstemming met de bestemming in het geldende nationaal frequentieplan.

§3 Voorschriften en beperkingen

Artikel 3

1. De vergunninghouder biedt een openbare elektronische communicatiedienst aan, waarbij gebruik wordt gemaakt van de frequentieruimte, bedoeld in artikel 2:
  - a. binnen 2 jaar na het in werking treden van deze vergunning in een gebied van ten minste 54 km² per vergunning in Nederland;
  - b. binnen 5 jaar na het in werking treden van deze vergunning in een gebied van ten minste 536 km² per vergunning in Nederland.
2. Indien de vergunninghouder of een andere rechtspersoon waarmee hij verbonden is de frequentieruimte verbonden aan meer dan één vergunning in de band 3450 MHz – 3750 MHz mag gebruiken, verschillen de in het eerste lid genoemde gebieden per vergunning en overlappen deze elkaar niet.

Artikel 4

1. Het gebruik van de frequentieruimte vindt plaats met inachtneming van de in bijlage 1 onder I opgenomen frequentietechnische voorwaarden.
2. Het bepaalde in het eerste lid blijft buiten toepassing voor zover:
  - a. de vergunninghouder een overeenkomst heeft gesloten met één of meer andere houders van een vergunning in de frequentieband 3450 MHz – 3750 MHz over de frequentietechnische gebruiksvoorwaarden van de vergunde frequentieruimte, en die andere houders een hoger signaalniveau in de aan hen vergunde frequentieruimte gaan ondervinden dan dat bij de toepassing van het eerste lid door de vergunninghouder het geval zou zijn, en
  - b. door de in deze overeenkomst(en) opgenomen bepalingen wordt gewaarborgd dat interferentie op anderen dan die partij zijn bij de overeenkomst(en) wordt voorkomen.
3. Het gebruik van de frequentieruimte vindt zodanig plaats dat er passende bescherming wordt geboden aan systemen in aangrenzende banden.
4. De vergunninghouder draagt er zorg voor dat de maximale veldsterktes vanaf de landsgrens met Duitsland en België, zoals vermeld in de coördinatieovereenkomst, niet worden overschreden.
5. De veldsterkte wordt berekend op basis van de berekeningsmethode voor mobiel gebruik, opgenomen in de geldende HCM-overeenkomst.
6. De vergunninghouder mag afwijken van het vierde lid voor zover wordt voldaan aan de voorwaarden, vermeld in de geldende multilaterale overeenkomst.

Artikel 5

1. De vergunninghouder synchroniseert zijn netwerk met de andere netwerken in de frequentieband 3450 MHz – 3750 MHz op basis van de in bijlage 1 onder II opgenomen synchronisatiestructuur.
2. Het bepaalde in het eerste lid blijft buiten toepassing voor zover:
  - a. de vergunninghouder een schriftelijke overeenkomst heeft gesloten met de andere houders van een vergunning in de frequentieband 3450 MHz – 3750 MHz en in die overeenkomst een andere synchronisatiestructuur van de netwerken is overeengekomen, en
  - b. alle vergunninghouders in de frequentiebanden 3400 MHz – 3450 MHz en 3750 MHz – 3800 MHz, waarvan de vergunning verleend is na [datum afloop bevrozingsperiode NFP], ten minste 12 maanden voorafgaand aan de invoering van de andere synchronisatiestructuur door de vergunninghouder zijn geïnformeerd.

Artikel 6

1. De vergunninghouder biedt tot 1 september 2026 passende bescherming aan de netwerken van vergunninghouders in de frequentiebanden 3400 MHz – 3450 MHz en 3750 MHz – 3800 MHz zoals opgenomen in bijlage 2.
2. De vergunninghouder dient tot 1 september 2026 storingen van de netwerken van vergunninghouders in het frequentiebanden 3400 MHz – 3450 MHz en 3750 MHz – 3800 MHz zoals opgenomen in bijlage 2 te accepteren voor zover de frequentieruimte op de voorgeschreven wijze wordt gebruikt.
3. Het bepaalde in het eerste lid blijft buiten toepassing voor zover:
  - a. de vergunninghouder met de betreffende vergunninghouder in de frequentiebanden 3400 – 3450 MHz en 3750 – 3800 MHz een overeenkomst heeft gesloten waarin de laatstgenoemde instemt met een bepaald niveau van storing, of
  - b. de betreffende vergunning in bijlage 2 is ingetrokken.

Artikel 7

De vergunninghouder veroorzaakt:

1. geen ontoelaatbare belemmeringen door het gewenste signaal van radioapparaten in andere radio- of ontvangstapparaten of in elektrische of elektronische inrichtingen, en
2. in het frequentiegebied van 100 kHz tot en met 2,5 GHz in ziekenhuizen alsmede op de percelen waar deze ziekenhuizen staan geen piekwaarde van de elektrische veldsterkte die gelijk is aan of hoger is dan 5,4 volt per meter.

§4 Betaling totaalprijs

Artikel 8

1. De vergunninghouder betaalt binnen twee weken na de dag van het verlenen van deze vergunning de totaalprijs van [€xxxxx,-] bedoeld in artikel 46, eerste lid van de veilingregeling.
2. [Indien de vergunninghouder in zijn aanvraag heeft verzocht om een betalingsregeling overeenkomstig deze bepaling van het Aanvraagformulier, dan wordt het volgende lid toegevoegd aan Artikel 8:] Aan de vergunninghouder wordt, voor één jaar, gerekend vanaf de dag na het verlenen van deze vergunning, uitstel van betaling verleend voor de betaling van de helft van het op grond van het eerste lid verschuldigde bedrag, te weten [€xxxxxx,-]. Voor het uitgestelde bedrag wordt de wettelijke rente in rekening gebracht, te rekenen vanaf twee weken na de dag van vergunningverlening.⁴
3. De betaling bedoeld in het eerste lid [en tweede lid]wordt verricht door overmaking op bankrekeningnummer IBAN: [NL41INGB0705001199, SWIFT:INGNL2A] ten name van Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, Agentschap Telecom, Afdeling Finance & Control, onder vermelding van [naam kavels].

---

⁴ Op grond van artikelen 4:98 en 4:101 van de Algemene wet bestuursrecht is wettelijke rente verschuldigd overeenkomstig de artikelen 119, eerste en tweede lid, en 120, eerste lid, van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek. Deze wettelijke rente is de rente zoals bepaald in artikel 1 van het Besluit wettelijke rente.

§5 Verhuur

Artikel 9

Op het tijdstip waarop de wet tot implementatie van richtlijn (EU) 2018/1972 (EECC) inwerking treedt die in hoofdstuk 3 van de wet de mogelijkheid van verhuur voor frequentieruimte regelt, komt artikel 1, onderdeel i, te luiden:

i. mogen gebruiken van frequentieruimte: houden van een vergunning voor het gebruik van frequentieruimte, zowel voor eigen gebruik als voor verhuur, of huren van frequentieruimte.

§6 Slotbepaling

Artikel 10

Deze beschikking treedt in werking met ingang van [1 september 2022] en geldt tot en met 31 december 2040.

Bezwaarclausule

Tegen dit besluit kan degene wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen 6 weken na de dag waarop het is verzonden, een bezwaarschrift indienen bij de afdeling Juridische Zaken van Agentschap Telecom van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat, Postbus 450, 9700 AL te Groningen. Het bezwaarschrift dient te zijn ondertekend en ten minste de naam en het adres van de indiener, de dagtekening, een omschrijving van de beschikking waartegen het is gericht en de gronden van het bezwaar te bevatten. Hierbij wordt opgemerkt dat er geen bezwaar kan worden gemaakt tegen de elementen die al in het Bekendmakingsbesluit van xx maand jaar (Staatscourant jaar, nummer) zijn gepubliceerd.⁵

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat,
namens deze,

[naam]
[functie]
Agentschap Telecom

---

⁵ Zie hiervoor ook de uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven van 8 oktober 2015, ECLI:NL:CBB:2015:320

bijlage

Frequentietechnische voorwaarden en synchronisatiestructuur

Bijlage nummer	1
horend bij	vergunning N [kavelnr] d.d. xx maand 2022 verleend aan [naam]
Datum	xx maand 2022
Onze referentie	AT-EZK/[dossiernummer] – N [kavelnr.] Ongepaard X MHz – (X +10) MHz

---

I. De frequentietechnische voorwaarden bedoeld in artikel 4, eerste lid zijn:

Het gebruik van frequentieruimte vindt plaats volgens technische voorwaarden voor basisstations zoals vastgelegd in de bijlage onderdelen B sub 1 en C van de beschikking 2008/411/EG⁶

In onderstaande tabel staat welke tabellen van de bijlage onderdeel C van de Beschikking in acht moeten worden genomen:

Tabel in onderdeel C van de bijlage bij beschikking 2008/411/EG	Voorschrift dient in acht te worden genomen	Voorschrift hoeft niet in acht te worden genomen.
Tabel 1	Ja	
Tabel 2	Nee (er wordt geen maximum gesteld aan het in-blockvermogen)	
Tabel 3	Ja	
Tabel 4	Ja	
Tabel 5	Ja	
Tabel 6	Ja, rij B	Rij A en C
Tabel 7	Ja	

---

⁶ Omdat het een dynamische verwijzing naar de beschikking 2008/411/EG betreft en derhalve wijzigingen van die beschikking automatisch ook op deze vergunning van toepassing zijn zal Agentschap Telecom, indien als gevolg van een wijziging van de beschikking de vergunning moet worden aangepast omdat verwijzingen niet meer kloppen, deze wijzigingen doorvoeren in de vergunning.

II. De synchronisatiestructuur bedoeld in artikel 5, eerste lid is:

DL/UL patroon: DDDSU

Waarbij D, S en U betekent:

D=Downlink

S=speciaal subframe

U=Uplink

Slotconfiguratie van het speciale subframe: 10:2:2

De betekenis van de slotconfiguratie is:

10x downlink

2x gap

2x uplink

Cyclic prefix: normal

Subcarrier spacing: 30kHz

Tijdsbasis: UTC in overeenstemming met ITU Reccomandatie ITU-R TF.460

Radio frames moeten gesynchroniseerd worden op de UTC seconde welke overeenkomt met de fasesynchronisatie overeenkomstig ITU-T. Het meetsignaal is 1 pps (pulse per seconde). De opgaande flank betekent de start van de UTC seconde. Het DL/UL patroon begint met het radioframe.

INTERNETCONSULTING

bijlage

Overzicht vergunningen in het frequentiebereik 3400 – 3450 MHz en 3750 – 3800 MHz

---

Bijlage nummer	2
horend bij	vergunning N [kavelnr] d.d. xx maand 2022 verleend aan [naam]
Datum	xx maand 2022
Onze referentie	AT-EZK/[dossiernummer] – N [kavelnr.] Ongepaard X MHz – (X +10) MHz

---

Overzicht van vergunningen met in ieder geval :

Dossiernummer

Locatie basisstation

Naam vergunninghouder

Toegewezen frequentieruimte

Technische parameters

Toe te voegen bij publicatie van definitieve ontwerpvergunningen, maar uiterlijk voor aanvang van de aanvraagprocedure

INTERNETCONSULTATIE

BIJLAGE 2 BIJ HET BESLUIT BEKENMAKING INZAKE DE KEUZE VOOR HET INSTRUMENT VEILING VAN VERGUNNINGEN VOOR MOBIELE COMMUNICATIE IN DE 3,5 GHZ-BAND EN DE VASTSTELLING VAN DE TE VEILEN VERGUNNINGEN: VERGUNNING VOOR HET GEBRUIK VAN FREQUENTIERUIMTE IN DE BAND 3450 – 3750 MHZ TEN BEHOEVE VAN HET AANBIEDEN VAN ELEKTRONISCHE COMMUNCIATIEDIENSTEN

Nummer: AT-EZK/[dossiernummer] – P [kavelnr. (3x)]

Ongepaard X MHz – (X + 60 MHz)

DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT,

Gelezen de aanvraag van [naam];

Gelet op artikel 3.13 en 3.14 van de Telecommunicatiewet, op artikel 17 van het Frequentiebesluit 2013 en op artikel 4 :94 en 4:101 Algemene wet bestuursrecht;

BESLUIT:

§1 Begripsbepalingen

Artikel 1

2. In deze beschikking wordt verstaan onder:

- a. basisstation: radioapparaat of een samenstel van radioapparaten dat op één en dezelfde vaste plaats is opgesteld;
- b. HCM-overeenkomst: overeenkomst, getiteld "Agreement between the Administrations of Austria, Belgium, the Czech Republic, Germany, France, Hungary, the Netherlands, Croatia, Italy, Liechtenstein, Lithuania, Luxembourg, Poland, Romania, the Slovak Republic, Slovenia and Switzerland on the co-ordination of frequencies between 29,7 MHz and 43,5 GHz for the fixed service and the land mobile service"⁷;
- c. multilaterale overeenkomst: overeenkomst, getiteld "Agreement between the Telecommunications Administrations of Belgium, France, Germany, Luxembourg, the Netherlands and Switzerland concerning the approval of arrangements between operators of mobile radio communication networks"⁸;
- d. coördinatieovereenkomst: overeenkomst, getiteld "Agreement between the administrations of Belgium, France, Germany, Luxembourg, the Netherlands and Switzerland on frequency usage and frequency coordination in border areas for terrestrial systems capable of providing electronic communications services in the frequency band 3400-3800 MHz"⁹;
- e. aaneengesloten blok frequentieruimte: aaneengesloten ongepaarde frequentieruimte in de band 3450 MHz - 3750 MHz waarvoor vergunning(en) zijn/is verleend aan de in artikel 2 genoemde vergunninghouder;
- f. Nederland: totale oppervlakte van Nederland, behoudens buitenwater. Onder de buitenwateren worden gerekend: de Waddenzee, de Eems, de Dollard, de Noordzee, de Oosterschelde en de Westerschelde;
- g. veilingregeling: [citeertitel van Regeling aanvraag- en veilingprocedure vergunningen];
- h. verbonden: twee of meer rechtspersonen zijn verbonden indien ze op grond van artikel 3 van de Capregeling frequenties mobiele communicatie 2020 zijn verbonden;

⁷ De HCM overeenkomst is o.a. te raadplegen op de website van HCM: <http://www.hcm-agreement.org/>

⁸ De multilaterale overeenkomst is te raadplegen via <http://www.agentschaptelecom.nl>

⁹ De coördinatieovereenkomsten zijn te raadplegen via <http://www.agentschaptelecom.nl>

- i. mogen gebruiken van frequentieruimte: houden van een vergunning voor het gebruik van frequentieruimte;
- j. aangrenzende banden: de frequentieruimte lager dan 3400 MHz en de frequentieruimte hoger dan 3800 MHz;

2. Voor de toepassing van bijlage 1 onderdeel I gelden de definities zoals opgenomen in onderdeel A van de bijlage van de beschikking 2008/411/EG van de Commissie van 21 mei 2008 betreffende de harmonisering van de 3400 -3800 MHz-frequentieband voor terrestrische systemen die elektronische communicatiediensten kunnen verschaffen in de gemeenschap.

§2 Verlening

Artikel 2

1. Aan [naam], ingeschreven in het handelsregister bij de Kamer van Koophandel onder nummer [inschrijfnummer], hierna te noemen: de vergunninghouder, wordt een vergunning verleend voor het gebruik van de frequentieruimte binnen het frequentiebereik [X] MHz – [X+60] MHz ten behoeve van terrestrische systemen waarmee elektronische communicatiediensten worden aangeboden.
2. De vergunninghouder gebruikt de in het eerste lid genoemde frequentieruimte slechts in overeenstemming met de bestemming in het geldende nationaal frequentieplan.

§3 Voorschriften en beperkingen

Artikel 3

1. De vergunninghouder biedt een openbare elektronische communicatiedienst aan, waarbij gebruik wordt gemaakt van de frequentieruimte, bedoeld in artikel 2:
  - a. binnen 2 jaar na het in werking treden van deze vergunning in een gebied van ten minste 324 km² per vergunning in Nederland;
  - b. binnen 5 jaar na het in werking treden van deze vergunning in een gebied van ten minste 3216 km² per vergunning in Nederland.
2. Indien de vergunninghouder of een andere rechtspersoon waarmee hij verbonden is de frequentieruimte verbonden aan meer dan één vergunning in de band 3450 MHz – 3750 MHz mag gebruiken, verschillen de in het eerste lid genoemde gebieden per vergunning en overlappen deze elkaar niet.

Artikel 4

1. Het gebruik van de frequentieruimte vindt plaats met inachtneming van de in bijlage 1 onder I opgenomen frequentietechnische voorwaarden.
2. Het bepaalde in het eerste lid blijft buiten toepassing voor zover:
  - a. de vergunninghouder een overeenkomst heeft gesloten met één of meer andere houders van een vergunning in de frequentieband 3450 MHz – 3750 MHz over de frequentietechnische gebruiksvoorwaarden van de vergunde frequentieruimte, en die andere houders een hoger signaalniveau in de aan hen vergunde frequentieruimte gaan ondervinden dan dat bij de toepassing van het eerste lid door de vergunninghouder het geval zou zijn, en
  - b. door de in deze overeenkomst(en) opgenomen bepalingen wordt gewaarborgd dat interferentie op anderen dan die partij zijn bij de overeenkomst(en) wordt voorkomen.
3. Het gebruik van de frequentieruimte vindt zodanig plaats dat er passende bescherming wordt geboden aan systemen in aangrenzende banden.
4. De vergunninghouder draagt er zorg voor dat de maximale veldsterktes vanaf de landsgrens met Duitsland en België, zoals vermeld in de coördinatieovereenkomst, niet worden overschreden.
5. De veldsterkte wordt berekend op basis van de berekeningsmethode voor mobiel gebruik, opgenomen in de geldende HCM-overeenkomst.
6. De vergunninghouder mag afwijken van het vierde lid voor zover wordt voldaan aan de voorwaarden, vermeld in de geldende multilaterale overeenkomst.

Artikel 5

1. De vergunninghouder synchroniseert zijn netwerk met de andere netwerken in de frequentieband 3450 MHz – 3750 MHz op basis van de in bijlage 1 onder II opgenomen synchronisatiestructuur.
2. Het bepaalde in het eerste lid blijft buiten toepassing voor zover:
  - a. de vergunninghouder een schriftelijke overeenkomst heeft gesloten met de andere houders van een vergunning in de frequentieband 3450 MHz – 3750 MHz en in die overeenkomst een andere synchronisatiestructuur van de netwerken is overeengekomen, en
  - b. alle vergunninghouders in de frequentiebanden 3400 MHz – 3450 MHz en 3750 MHz – 3800 MHz, waarvan de vergunning verleend is na [datum afloop bevrozingsperiode NFP], ten minste 12 maanden voorafgaand aan de invoering van de andere synchronisatiestructuur door de vergunninghouder zijn geïnformeerd.

Artikel 6

1. De vergunninghouder biedt tot 1 september 2026 passende bescherming aan de netwerken van vergunninghouders in de frequentiebanden 3400 MHz – 3450 MHz en 3750 MHz – 3800 MHz zoals opgenomen in bijlage 2.
2. De vergunninghouder dient tot 1 september 2026 storingen van de netwerken van vergunninghouders in het frequentiebanden 3400 MHz – 3450 MHz en 3750 MHz – 3800 MHz zoals opgenomen in bijlage 2 te accepteren voor zover de frequentieruimte op de voorgeschreven wijze wordt gebruikt.
3. Het bepaalde in het eerste lid blijft buiten toepassing voor zover:
  - a. de vergunninghouder met de betreffende vergunninghouder in de frequentiebanden 3400 – 3450 MHz en 3750 – 3800 MHz een overeenkomst heeft gesloten waarin de laatstgenoemde instemt met een bepaald niveau van storing, of
  - b. de betreffende vergunning in bijlage 2 is ingetrokken.

Artikel 7

De vergunninghouder veroorzaakt:

1. geen ontoelaatbare belemmeringen door het gewenste signaal van radioapparaten in andere radio- of ontvangstapparaten of in elektrische of elektronische inrichtingen, en
2. in het frequentiegebied van 100 kHz tot en met 2,5 GHz in ziekenhuizen alsmede op de percelen waar deze ziekenhuizen staan geen piekwaarde van de elektrische veldsterkte die gelijk is aan of hoger is dan 5,4 volt per meter.

§4 Betaling totaalprijs

Artikel 8

1. De vergunninghouder betaalt binnen twee weken na de dag van het verlenen van deze vergunning de totaalprijs van [€xxxxx,-] bedoeld in artikel 46, eerste lid van de veilingregeling.
2. [Indien de vergunninghouder in zijn aanvraag heeft verzocht om een betalingsregeling overeenkomstig deze bepaling van het Aanvraagformulier, dan wordt het volgende lid toegevoegd aan Artikel 8:] Aan de vergunninghouder wordt, voor één jaar, gerekend vanaf de dag na het verlenen van deze vergunning, uitstel van betaling verleend voor de betaling van de helft van het op grond van het eerste lid verschuldigde bedrag, te weten [€xxxxxx,-]. Voor het uitgestelde bedrag wordt de wettelijke rente in rekening gebracht, te rekenen vanaf twee weken na de dag van vergunningverlening.¹⁰
3. De betaling bedoeld in het eerste [en tweede]lid wordt verricht door overmaking op bankrekeningnummer IBAN: [NL41INGB0705001199, SWIFT:INGNL2A] ten name van Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, Agentschap Telecom, Afdeling Finance & Control, onder vermelding van [naam kavels].

---

¹⁰ Op grond van artikelen 4:98 en 4:101 van de Algemene wet bestuursrecht is wettelijke rente verschuldigd overeenkomstig de artikelen 119, eerste en tweede lid, en 120, eerste lid, van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek. Deze wettelijke rente is de rente zoals bepaald in artikel 1 van het Besluit wettelijke rente.

§5 Verhuur

Artikel 9

Op het tijdstip waarop de wet tot implementatie van richtlijn (EU) 2018/1972 (EECC) inwerking treedt die in hoofdstuk 3 van de wet de mogelijkheid van verhuur voor frequentieruimte regelt, komt artikel 1, onderdeel i, te luiden:

i. mogen gebruiken van frequentieruimte: houden van een vergunning voor het gebruik van frequentieruimte, zowel voor eigen gebruik als voor verhuur, of huren van frequentieruimte.

§6 Slotbepaling

Artikel 10

Deze beschikking treedt in werking met ingang van [1 september 2022] en geldt tot en met 31 december 2040.

Bezwaarclausule

Tegen dit besluit kan degene wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen 6 weken na de dag waarop het is verzonden, een bezwaarschrift indienen bij de afdeling Juridische Zaken van Agentschap Telecom van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat, Postbus 450, 9700 AL te Groningen. Het bezwaarschrift dient te zijn ondertekend en ten minste de naam en het adres van de indiener, de dagtekening, een omschrijving van de beschikking waartegen het is gericht en de gronden van het bezwaar te bevatten. Hierbij wordt opgemerkt dat er geen bezwaar kan worden gemaakt tegen de elementen die al in het Bekendmakingsbesluit van xx maand jaar (Staatscourant jaar, nummer) zijn gepubliceerd.¹¹

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat,
namens deze,

[naam]
[functie]
Agentschap Telecom

---

¹¹ Zie hiervoor ook de uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven van 8 oktober 2015, ECLI:NL:CBB:2015:320

bijlage

Frequentietechnische voorwaarden en synchronisatiestructuur

Bijlage nummer	1
horend bij	vergunning N [kavelnr] d.d. xx maand 2022 verleend aan [naam]
Datum	xx maand 2022
Onze referentie	AT-EZK/[dossiernummer] – P [kavelnr.] Ongepaard X MHz – (X +60) MHz

---

I. De frequentietechnische voorwaarden bedoeld in artikel 4, eerste lid zijn:

Het gebruik van frequentieruimte vindt plaats volgens technische voorwaarden voor basisstations zoals vastgelegd in de bijlage onderdelen B sub 1 en C van de beschikking 2008/411/EG¹²

In onderstaande tabel staat welke tabellen van de bijlage onderdeel C van de Beschikking in acht moeten worden genomen:

Tabel in onderdeel C van de bijlage bij beschikking 2008/411/EG	Voorschrift dient in acht te worden genomen	Voorschrift hoeft niet in acht te worden genomen.
Tabel 1	Ja	
Tabel 2	Nee (er wordt geen maximum gesteld aan het in-blockvermogen)	
Tabel 3	Ja	
Tabel 4	Ja	
Tabel 5	Ja	
Tabel 6	Ja, rij B	Rij A en C
Tabel 7	Ja	

---

¹² Omdat het een dynamische verwijzing naar de beschikking 2008/411/EG betreft en derhalve wijzigingen van die beschikking automatisch ook op deze vergunning van toepassing zijn zal Agentschap Telecom, indien als gevolg van een wijziging van de beschikking de vergunning moet worden aangepast omdat verwijzingen niet meer kloppen, deze wijzigingen doorvoeren in de vergunning.

II. De synchronisatiestructuur bedoeld in artikel 5, eerste lid is:

DL/UL patroon: DDDSU

Waarbij D, S en U betekent:

D=Downlink

S=speciaal subframe

U=Uplink

Slotconfiguratie van het speciale subframe: 10:2:2

De betekenis van de slotconfiguratie is:

10x downlink

2x gap

2x uplink

Cyclic prefix: normal

Subcarrier spacing: 30kHz

Tijdsbasis: UTC in overeenstemming met ITU Reccomandatie ITU-R TF.460

Radio frames moeten gesynchroniseerd worden op de UTC seconde welke overeenkomt met de fasesynchronisatie overeenkomstig ITU-T. Het meetsignaal is 1 pps (pulse per seconde). De opgaande flank betekent de start van de UTC seconde. Het DL/UL patroon begint met het radioframe.

bijlage

Overzicht vergunningen in het frequentiebereik 3400 – 3450 MHz en 3750 – 3800 MHz

---

Bijlage nummer	2
horend bij	vergunning N [kavelnr] d.d. xx maand 2022 verleend aan [naam]
Datum	xx maand 2022
Onze referentie	AT-EZK/[dossiernummer] – P [kavelnr.] Ongepaard X MHz – (X +60) MHz

---

Overzicht van vergunningen met in ieder geval :

Dossiernummer

Locatie basisstation

Naam vergunninghouder

Toegewezen frequentieruimte

Technische parameters

Toe te voegen bij publicatie van definitieve ontwerpvergunningen, maar uiterlijk voor aanvang van de aanvraagprocedure

INTERNETCONSULTATIE

TOELICHTING

I. Bekendmakingsbesluit

In onderhavig besluit is bepaald dat voor de verlening van de vergunningen betreffende de frequentieruimte van 300 MHz in het frequentiebereik 3450 – 3750 MHz (hierna ook: 3,5 GHz-band) de procedure van veiling wordt toegepast. Tevens wordt in het kader van dit besluit mededeling gedaan van het tijdstip waarop de procedure van veiling wordt gestart.

Overeenkomstig EU-richtlijn 2018/1972 en het Uitvoeringsbesluit 2019/235 van de Europese Commissie tot wijziging van Beschikking 2008/411/EG is in het Nationaal Frequentieplan 2014 de frequentieruimte in de 3,5 GHz-band bestemd voor mobiele communicatietoepassingen¹³.

Op grond van artikel 3.10, derde lid, Telecommunicatiewet, moet bekend worden gemaakt of de vergunningen voor de betrokken frequentieruimte worden verleend volgens de procedure van veiling of vergelijkende toets en op welk tijdstip deze procedure aanvangt. In de Nota Frequentiebeleid 2016 en de Nota Mobiele Communicatie 2019 is aangegeven dat in geval er sprake is van schaarse frequentieruimte de vergunningen voor het gebruik daarvan worden geveild. Aangezien de frequenties in de 3,5 GHz-band schaarse frequentieruimte betreffen waar in beginsel meer vraag naar is dan aanbod, worden deze frequenties overeenkomstig het geldende beleid verdeeld door middel van een veiling.

Er zijn in totaal 15 vergunningen beschikbaar, waarvan 3 vergunningen met een omvang van 60 MHz in het eerste deel van de veiling worden geveild en 12 vergunningen met een omvang van 10 MHz in het tweede deel van de veiling worden geveild. In het geval dat vergunningen met een omvang van 60 MHz niet verdeeld worden in het eerste deel van de veiling, wordt de frequentieruimte van deze vergunningen toegevoegd aan het tweede deel van de veiling en in vergunningen van 10 MHz geveild.

De veilingprocedure vangt aan op [PM: datum]. Vanaf die datum kunnen aanvragen worden ingediend. In de regeling zijn ingevolge de artikelen 8, 9 en 10 van het Frequentiebesluit 2013 de regels inzake de aanvraag van de vergunning, de eisen die aan de aanvrager worden gesteld en de wijze waarop de veiling plaatsvindt, neergelegd.

Met dit besluit worden de te veilen vergunningen voor mobiele communicatie, met de daaraan te verbinden voorschriften en beperkingen, in de bijlagen 1 tot en met 3 vastgesteld. Deze worden in het volgende hoofdstuk toegelicht.

Voor de goede orde wordt er nog op gewezen dat die onderdelen van de vergunning die pas na de procedure van de veiling kunnen worden vastgesteld niet zijn opgenomen in dit besluit. Hierbij valt te denken aan de naam van de toekomstige vergunninghouder en de te betalen veilingprijs.

---

¹³ Het besluit tot wijziging van het Nationaal Frequentie Plan is nog niet vastgesteld, op dit moment loopt hiervoor de uniforme openbare voorbereidingsprocedure.

II. Vergunningen

1. Frequentieband 19

2. Kaders uitgifte 19

[2.1 Technologie- en dienstenneutraal](#) 19

[2.2 Internationaal](#) 19

[2.3 Beleid](#) 21

3. Beschrijving van de vergunningen 21

[3.1 Ingebruiknameverplichting](#) 21

[3.2 Passende bescherming](#) 22

[3.3 Frequentietechnische voorwaarden](#) 23

[3.4 Synchronisatieparameters](#) 24

[3.5 Lokale netwerken in de 3400 MHz – 3450 MHz en 3750 MHz – 3800 MHz band](#) 25

[3.6 EMC-beleidsregel](#) 26

[3.7 Storingen op en door netwerken/systemen in de buurlanden](#) 26

[3.8 Toezicht op de vergunningen](#) 26

4. Overige aspecten met betrekking tot de vergunning 26

[4.1 Algemeen](#) 26

[4.2 Vergoedingen](#) 27

[4.3 Mogelijkheid tot gespreide betaling totaalprijs veiling](#) 28

[4.4 Mogelijkheden tot overdracht van vergunningen](#) 28

[4.5 Mogelijkheden tot verhuur van de vergunningen](#) 29

[4.6 Wijziging of intrekking van de vergunning](#) 29

[4.7 Mobiele terminals](#) 29

5. Marktconsultatie 30

Bijlage 1: Block Edge Mask

1. Frequentieband

De vergunningen in de frequentieband 3450 MHz – 3750 MHz, zoals in de onderstaande tabel staan, worden uitgegeven in de komende 3,5 GHz-veiling en zijn beschikbaar voor het aanbieden van elektronische communicatiediensten.

Type vergunningen	Hoeveelheid spectrum (MHz)	Frequentiebereik	Kavel-grootte (MHz)	Aantal ¹⁴
Ongepaarde frequentieruimte	1 x 180 MHz	3450 MHz – 3750 MHz	1 x 60	3
Ongepaarde frequentieruimte	1 x 120 MHz	3450 MHz – 3750 MHz	1 x 10	12

De vergunningen maken onderdeel uit van de frequentieband die in Nederland de 3,5 GHz-band wordt genoemd. De 3,5 GHz-band bestaat uit het frequentiebereik van 3400 MHz tot 3800 MHz. De vergunningen in sub-band 3450 MHz – 3750 MHz worden verdeeld door middel van een veiling en zijn bedoeld voor het aanbieden van elektronische communicatiediensten. De overige twee sub-banden 3400 MHz – 3450 MHz en 3750 MHz – 3800 MHz zijn bedoeld voor lokale netwerken. Er zijn reeds vergunningen voor lokale netwerken in deze sub-banden uitgegeven. In overeenstemming met het Nationaal Frequentieplan¹⁵ wordt de frequentieband onder de 3400 MHz gebruikt voor radartoepassingen en voor radioastronomie. De frequentieband boven de 3800 MHz band wordt gebruikt voor satellietcommunicatie.

2. Kadere uitgifte

2.1 Technologie- en dienstenneutraal

De Kaderrichtlijn¹⁶ en het Europese wetboek voor elektronische communicatie (EU) 2018/1972 (EECC) (de EECC treedt in werking in 2021) bepalen dat nationale overheden zo veel mogelijk rekening houden met het uitgangspunt dat de regelgeving technologie-neutraal moet zijn. Dit houdt in dat de regelgeving het gebruik van een bepaalde technologie zo min mogelijk voorschrijft of bevoordeelt. Daarnaast zijn de vergunninghouders zoveel mogelijk vrij in de diensten die zij aanbieden. Dergelijke, flexibele vergunningen worden ook wel aangeduid als technologie- en dienstenneutrale vergunningen.

2.2 Internationaal

Het Nederlandse frequentiebeleid wordt in belangrijke mate ingekaderd door internationale afspraken. Zo dient Nederland te handelen conform de relevante voorschriften van internationale organen waar Nederland een actieve rol in speelt, zoals de Radio Regulations van de International Telecommunications Union (ITU), de Conférence Européenne des administrations de Postes et Télécommunications (CEPT) en de Europese Unie (EU). In EU-verband zijn vooral de Europese richtlijnen, harmonisatiebesluiten en uitvoeringsbesluiten van belang, zoals die onder meer gelden voor verdelingsprocedures voor uit te geven vergunningen en daaraan te verbinden voorschriften.

¹⁴ In het veilingmodel worden eerst de drie vergunningen van 60 MHz verdeeld. Mocht zich de situatie voordoen dat in de eerste ronde niet alle drie vergunningen van 60 MHz worden verdeeld, dan wordt de niet-verdeelde frequentieruimte in het volgende onderdeel van de veiling toegevoegd aan de frequentieruimte die in vergunningen van 10 MHz wordt verdeeld. Als bijvoorbeeld 1 vergunning van 60 MHz niet wordt verdeeld dan worden in het volgende onderdeel van de veiling 18 vergunningen van 10 MHz verdeeld in plaats van 12 vergunningen van 10 MHz.

¹⁵ [Nationaal frequentieplan 2014](#)

¹⁶ EU Kaderrichtlijn, 2002/21/EG

Als de EU een mandaat voor een bepaalde frequentieband uitvaardigt, dan gaat de ECC (Electronic Communications Committee) hiermee aan het werk: het resulterend rapport is een CEPT-rapport, dat later wordt omgezet in een EU-besluit dat bindend is voor lidstaten van de EU. Hieronder wordt voor de 3,5 GHz-band uiteengezet welke Europese regelgeving en de bijbehorende kaders van toepassing zijn om de vergunningen technologie-neutraal uit te geven voor terrestrische communicatiesystemen. Daarnaast wordt ingegaan op de afspraken die internationaal zijn gemaakt met de aan Nederland grenzende buurlanden.

2.2.1 EU kader 3400 MHz – 3800 MHz-band

Voor de 3400 MHz – 3800 MHz-band is het Europese kader vastgelegd in Beschikking 2008/411/EG. In de vergunningen is de verwijzing naar deze Beschikking als een dynamische verwijzing opgenomen, waardoor vergunninghouders ook aan wijzigingen van deze Beschikking zijn gehouden. De Beschikking beoogt de technische voorwaarden te harmoniseren voor de beschikbaarheid van de 3400 – 3800 MHz band voor invoering van draadloze 5G-breedbanddiensten. Deze beschikking is laatstelijk gewijzigd bij het Uitvoeringsbesluit van de Commissie van 24 januari 2019 betreffende de actualisering van relevante technische voorwaarden voor de 3400 MHz - 3800 MHz frequentieband.¹⁷ Met dit uitvoeringsbesluit zijn de technische voorwaarden van Beschikking 2008/411/EG gewijzigd. De technische grondslagen voor dit uitvoeringsbesluit zijn gebaseerd op het CEPT-rapport 67 en houdt rekening met ECC-rapporten 296 en 254. Deze geharmoniseerde voorwaarden zijn overgenomen in de vergunningen.

2.2.2 Overeenkomsten met de buurlanden

Om storingen met netwerken in de buurlanden te voorkomen zijn er overeenkomsten met de buurlanden afgesloten. Met de buurlanden is tevens afgesproken dat operators aan weerszijden van de landsgrens onderling afspraken kunnen maken die hiervan afwijken, zolang andere gebruikers daar geen nadeel van ondervinden. De afspraken worden overgenomen in de vergunningen. Het gebruik van de vergunde frequentieruimte dient dan ook plaats te vinden in overeenstemming met zowel de vergunningvoorschriften als de overeenkomsten met de buurlanden die in de vergunningen zijn genoemd.

De relevante overeenkomsten met de buurlanden zijn: de Harmonized Calculation Method (HCM)-overeenkomst, de multilaterale overeenkomst en coördinatieovereenkomst. De HCM-overeenkomst is te vinden op <http://www.hcm-agreement.org/> en de andere twee overeenkomsten zijn te vinden op de website van Agentschap Telecom <https://www.agentschaptelecom.nl/>. Het gaat hierbij om de documenten:

- AGREEMENT between the Telecommunications Administrations of Belgium, France, Germany, Luxembourg, the Netherlands and Switzerland concerning the approval of arrangements between operators of mobile radio communication networks (de multilaterale overeenkomst), en
- AGREEMENT between the administrations of Belgium, France, Germany, Luxembourg, the Netherlands and Switzerland on frequency usage and frequency usage and frequency coordination in border areas for terrestrial systems capable of providing electronic communications services in the frequency band 3400 – 3800 MHz (de coördinatieovereenkomst).

De vergunninghouder houdt zich aan de in deze overeenkomsten geldende maximale veldsterktes. Dat betekent dat het om een dynamische verwijzing gaat en dat ook met wijzigingen in de overeenkomsten rekening dient te worden gehouden.

De vergunninghouder dient er daarnaast rekening mee te houden dat er in aanvulling op de coördinatieovereenkomst nog afspraken met Duitsland en België gemaakt kunnen worden over de tijdelijke bescherming van bestaande netwerken/diensten in de 3400 MHz – 3800 MHz-band. Met Duitsland dienen nog afspraken gemaakt te worden over sub-band 3700 MHz – 3750 MHz, aangezien Duitsland lokale netwerken heeft ondergebracht in deze sub-band en Nederland deze sub-band gebruikt voor landelijke netwerken bestemd voor elektronische communicatiediensten. De omgekeerde situatie geldt ook voor de sub-band 3400 MHz – 3450 MHz, maar dat is niet van

---

¹⁷ [2019/235/EU](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:2019/235/EU)

belang voor de te veilen vergunningen in Nederland, omdat deze frequentieruimte bestemd is voor lokale netwerken.

2.3 Beleid

Volgens de Nota Mobiele Communicatie 2019¹⁸ is de centrale doelstelling van het frequentiebeleid "doelmatig frequentiegebruik". Dit betekent dat voor een specifieke bestemming de juiste frequenties beschikbaar worden gesteld (effectief) en niet meer frequenties ter beschikking worden gesteld dan noodzakelijk is om het beoogde doel te realiseren (efficiënt). Het veilen van de schaarse vergunningen blijft daarbij de hoofdregel. Daarnaast moeten de vergunningen de vergunninghouder zoveel mogelijk flexibiliteit bieden om te kunnen inspelen op veranderende markt- en technologische ontwikkelingen om daarmee innovatie een kans te geven. Dit kan bereikt worden door zo min mogelijk voorschriften aan de vergunning te verbinden.

Bij het opnemen van voorwaarden in de vergunningen wordt aangesloten bij de frequentietechnische voorwaarden die in Europees verband zijn vastgesteld. De technische voorwaarden in de annex van de vergunningen verwijzen naar de Block Edge Mask (BEM) als gedefinieerd in de bijlage van de meest recente versie van uitvoeringsbesluit 2008/411/EG.

De BEM definieert per frequentie het maximale signaalniveau van de zendsignalen van de basisstations van de vergunninghouder. De BEM bepaalt in grote mate de rechten en plichten van een vergunninghouder. De vergunninghouder is vrij in de keuze van technologie, waaronder bandbreedte, modulatie en antennes. In bijlage 1 bij deze toelichting is een algemene uitleg opgenomen over BEM's.

3. Beschrijving van de vergunningen

De vergunningen betreffen het gebruiksrecht op de frequentieruimte, zoals weergegeven in artikel 2 van de vergunningen, ten behoeve van elektronische communicatiediensten. De vergunningen verdelen de gebruiksrechten van het frequentiebereik van 3450 MHz - 3750 MHz. De frequentieruimte is ongepaard spectrum en ingedeeld in 3 vergunningen van elk 60 MHz en 12 vergunningen van 10 MHz¹⁴.

De vergunninghouder krijgt zoveel mogelijk vrijheid in het exploiteren van de vergunning. Dit geldt voor de toe te passen technologie, de opbouw van het netwerk en voor de diensten, die worden aangeboden. Wat betreft de technische invulling van het gebruik van de vergunningen, staat het de vergunninghouder vrij deze naar zijn goeddunken in te vullen, mits de voorschriften in de vergunning en in de bijlage van de vergunning in acht worden genomen. De radioplanning van het netwerk van de vergunninghouder valt onder de verantwoordelijkheid van de vergunninghouder.

Een nadere beschrijving van onderdelen van de vergunning staat in de volgende paragrafen.

3.1 Ingebruiknameverplichting

Een ingebruiknameverplichting behelst enerzijds de verplichting voor een vergunninghouder om een openbare elektronische communicatiedienst aan te bieden en anderzijds de verplichting om dat in een gebied met een zekere omvang te doen.

De ingebruiknameverplichting waarborgt daarmee dat de frequenties daadwerkelijk gebruikt gaan worden, dat de frequenties niet enkel voor speculatieve doeleinden worden gekocht, dat er wordt geïnvesteerd in het gebruik van de frequenties en dat vergunninghouders er een dienst mee aanbieden. Behalve dat de ingebruiknameverplichting dus dient om strategisch opkopen van frequentieruimte tegen te gaan, gaat er een zekere investeringsplicht van uit. Tegelijkertijd moet een ingebruiknameverplichting haalbaar en passend zijn om de beleidsdoelen te halen en tevens

---

¹⁸ Kamerstuk 24 095, nr. 478

moet deze flexibel zijn. Daarmee wordt ruimte geboden aan uiteenlopende businesscases van zowel partijen met ambities op een massamarkt als een innovatieve nieuwkomer of nichespeler. De ingebruiknameverplichting in de vergunning is conform de beleidsnota uit 2019 voor de verdeling van de frequenties voor mobiele communicatie¹⁹. Hierin werd uitgegaan van een ingebruiknameverplichting per vergunning van 5 MHz. De vergunningen worden per 60 MHz en 10 MHz uitgegeven en daarom zijn de oppervlakten uit de beleidsnota respectievelijk verzesvoudigd en verdubbeld.

Onderstaande tabel geeft de ingebruiknameverplichting weer:

Vergunning van:	Ingebruiknameverplichting per vergunning na 2 jaar (in km²)	Ingebruiknameverplichting per vergunning na 5 jaar (in km²)
10 MHz	54	536
60 MHz	324	3216

De ingebruiknameverplichting geldt per afzonderlijke vergunning. Als een vergunninghouder beschikt over meer dan één vergunning in de betreffende frequentieband dan mogen de gebieden elkaar niet overlappen. De vergunninghouder moet minimaal één openbare elektronische communicatiedienst aanbieden. Met de aangeboden dienst kan worden voldaan aan de ingebruiknameverplichting van meerdere vergunningen. Hierdoor hoeft geen afzonderlijke dienst per vergunning te worden aangeboden.

3.2 Passende bescherming

De frequentietechnische voorwaarden die in de recente versie van Beschikking 2008/411/EG zijn vastgelegd, zijn mede bedoeld om passende bescherming te bieden aan bestaande systemen in de aangrenzende frequentiebanden. Het betreft o.a. radarsystemen en radioastronomie onder de 3400 MHz, ontvangst van satelliet signalen door satellietgrondstations boven de 3800 MHz en tot 1 september 2026 de lokale netwerken in de frequentiebanden 3400 MHz – 3450 MHz en 3750 MHz – 3800 MHz. Met passende bescherming wordt bedoeld dat het gebruik van de aan de vergunninghouder verleende vergunning geen ontoelaatbare storing veroorzaakt op deze primaire diensten in de aangrenzende banden. De maatregelen die vergunninghouders moeten nemen om passende bescherming te bieden kunnen van geval tot geval verschillen. Om passende bescherming te kunnen bieden in specifieke situaties kan het zijn dat een vergunninghouder bijzondere maatregelen moet treffen of moet coördineren met andere frequentiegebruikers. Coördinatie van frequentiegebruik kan en wordt steeds meer bij de gebruikers zelf gelegd. Hiermee wordt voorkomen dat er onnodig beperkende frequentietechnische voorwaarden in de vergunning worden opgenomen. Dit kan innovatie en flexibiliteit ten goede komen.

De vergunninghouder moet passende bescherming bieden aan systemen in naastliggende frequentiebanden, indien als gevolg van het gebruik van de vergunning ontoelaatbare verstoringen plaatsvinden. Het is hierbij van belang dat de gestoorde systemen (gebruikstoepassingen) conform de toewijzing/vergunning worden gebruikt en redelijkerwijs voldoen aan de stand der techniek en voldoende immuun mogen worden geacht voor verstoringen. In het kader van passende bescherming zal Agentschap Telecom daarom mogelijk onderzoek doen bij eventuele verstoringen teneinde via bemiddeling of door het geven van een aanwijzing aan één of beide partijen, de verstoringen op doen te heffen.

3.2.1 Bescherming Radioastronomie

Specifieke aandacht wordt gevraagd om waar nodig passende bescherming te bieden aan de radioastronomielocatie te Westerbork. In het Nationaal Frequentie Plan (NFP) zijn de frequentiebanden 3260 MHz – 3267 MHz, 3332 MHz – 3339 MHz en 3345,8 MHz – 3352,5 MHz mede bestemd voor Radioastronomie. De ongewenste uitstraling van radioapparaten in de 3450 MHz – 3750 MHz band in de nabijheid van de radioastronomielocatie te Westerbork kan radioastronomen hinderen in hun waarnemingen in voornoemde frequentiebanden. De

¹⁹ [Nota mobiele Mobiele Communicatie 2019](#)

waarnemingen vinden plaats met zeer gevoelige ontvangstapparatuur. Het voorschrift om passende bescherming te bieden in artikel 4, derde lid uit de vergunning dient ook om onevenredige belemmeringen van astronomische waarnemingen onder de 3400 MHz te voorkomen. De frequentie afstand tussen de hoogste frequentie voor Radioastronomie en de laagste frequentieruimte voor het aanbieden van elektronische communicatiediensten bedraagt 97,5 MHz. De kans op verstoring is hierdoor gering en een specifieke bepaling in de vergunning is daarmee niet nodig. Het is voldoende om toekomstige vergunninghouders hierop te attenderen door middel van deze toelichting op de vergunningen.

3.2.1 Mogelijke tijdelijke bescherming radioaltimeters in vliegtuigen

Recent zijn door de luchtvaartsector zorgen geuit over het gebruik van de 3400 MHz – 3800 MHz frequentieband voor 5G netwerken in relatie tot het gebruik van de frequentieband boven de 4200 MHz voor altimeters in vliegtuigen. Met een radioaltimeter wordt de vlieghoogte van het vliegtuig gemeten en een goede werking is daarom essentieel. Een aantal luchtvaartorganisaties heeft hierover recent een brief gestuurd aan het Amerikaanse congres. In de Verenigde Staten zijn de 5G bandgrenzen anders, deze lopen van 3100-3550 MHz en van 3700-3980 MHz. In Europa liggen de 5G band en de frequentieband die voor radioaltimeters wordt gebruikt dus verder uit elkaar dan in de Verenigde Staten, waardoor er minder kans is op interferentie. Het Agentschap Telecom constateert ook dat het huidige gebruik van de 3,5 GHz band geen verstoringen oplevert voor radioaltimeters. Niettemin wordt over dit onderwerp nog discussie gevoerd in Europees verband, binnen de ECC. Tot aan de veiling en ook daarna zal Agentschap Telecom deze ontwikkelingen volgen en kennis nemen van de praktische ervaringen in landen waar men al gestart is met de uitrol van 5G netwerken in de 3400 MHz – 3800 MHz band.

3.3 Frequentietechnische voorwaarden

In de vergunningen zijn frequentietechnische voorwaarden opgenomen om storingen op andere gebruikers te voorkomen. De technische voorwaarden in de bijlage van de vergunningen verwijzen naar de Block Edge Mask (BEM) als gedefinieerd in de meest recente versie van Beschikking 2008/411/EG. De technische voorwaarden staan in de bijlage van deze Beschikking. In onderdeel A van die bijlage staan de definities, in onderdeel B zijn de algemene parameters opgenomen en in onderdeel C staat de BEM voor de basisstations. In artikel 1 van de vergunningen wordt verwezen naar onderdeel A van de bijlage voor de definities. In bijlage 1, onderdeel I, van de vergunningen wordt verwezen naar onderdeel B en C van de Beschikking. Hierbij is duidelijk aangegeven in een tabel welke onderdelen uit de bijlage van de Beschikking van toepassing zijn op de vergunningen. Doordat hier sprake is van een dynamische verwijzing naar Beschikking 2008/411/EG zijn wijzigingen van de beschikking automatisch ook van toepassing op de vergunningen. In geval van toekomstige wijzigingen van de Beschikking zullen de vergunninghouders hierover worden geïnformeerd door Agentschap Telecom. In de meeste gevallen zal hierbij een wijziging van de vergunning niet noodzakelijk zijn. Een dynamische verwijzing echter zal niet volledig kunnen voorkomen dat na een wijziging van de Beschikking een aanpassing van de vergunningen noodzakelijk is. Een aanpassing kan bijvoorbeeld noodzakelijk zijn indien artikelnummers of tabellen uit de beschikking of bijlage van de beschikking veranderen waarnaar is verwezen in de vergunningen. Mocht een dergelijke situatie van toepassing zijn, dan zullen de vergunningen conform de gewijzigde beschikking worden aangepast.

De verschillende BEM-onderdelen uit de Beschikking die in bijlage 1 onderdeel I van de vergunningen van toepassing zijn verklaard, worden hieronder beschreven. Ter illustratie is in de Beschikking een voorbeeld van de BEM-onderdelen in een figuur opgenomen. De waarden in de diverse tabellen uit de Beschikking waarnaar wordt verwezen in de vergunningen zijn leidend. In de tekst hieronder wordt verwezen naar diverse tabellen uit de bijlage van voornoemde Beschikking.

BEM onderdelen, Tabel 1

In tabel 1 zijn de definities opgenomen van de BEM-onderdelen die van toepassing zijn op de basisstations met verschillende vermogensniveaus.

Grenswaarde in-blockvermogen, Tabel 2

In Tabel 2 staat de grenswaarde voor het in-blockvermogen van het basisstation. Hierbij is aangegeven dat het niet verplicht is voor een lidstaat om een dergelijke grenswaarde op te nemen. In Nederland is er geen grenswaarde vastgelegd en derhalve is Tabel 2 niet van toepassing op de vergunning. In de toelichting bij Tabel 2 van de Beschikking wordt aangegeven dat lidstaten een grenswaarde kunnen bepalen voor femto-basisstations die eventueel door consumenten zijn opgesteld en mogelijk dus niet gecoördineerd zijn met omliggende netwerken. In Nederland vallen alle basisstations, ongeacht hun omvang, onder de verantwoordelijkheid van de vergunninghouder. Er zijn geen ongecoördineerde basisstations. Mocht een consument al een femto-basisstation opstellen, dan is dit op grond van de Telecommunicatiewet (artikel 10.15 eerste lid en tweede lid aanhef en onder b) alleen toegestaan, indien hier toestemming voor is van de vergunninghouder. In dat geval is er sprake van een gecoördineerd basisstation dat onder de verantwoordelijkheid van de vergunninghouder valt. Gelet hierop is het niet nodig om in Nederland een grenswaarde voor femto-basisstations vast te leggen.

Grenswaarde basisvermogen, Tabel 3

Uitgangspunt van de landelijke netwerken is dat ze onderling gesynchroniseerd zijn en daarom mag de vergunninghouder de maximale waarden vermeld in deze tabel niet overschrijden. Hierbij wordt opgemerkt dat er onderscheid is tussen de waarde voor actieve antennes en niet-actieve antennes.

Vermogensgrenzen overgangsgebied, Tabel 4

Voor gesynchroniseerde netwerken, hetgeen in Nederland het geval zal zijn, gelden de genoemde grenswaarden. Ook hier is er onderscheid tussen de waarde voor actieve antennes en niet-actieve antennes.

Grenswaarden voor beperkt basisvermogen, Tabel 5

De waarden genoemd in deze tabel zijn niet van toepassing voor de landelijke netwerken, omdat het uitgangspunt is dat deze netwerken onderling gesynchroniseerd zijn.

Grenswaarden voor bijkomend basisvermogen onder de 3400 MHz, Tabel 6

De frequentieruimte onder de 3400 MHz wordt in Nederland gebruikt voor mobiele radarsystemen. De bijbehorende grenswaarde uit deze tabel is weergegeven in rij B en moet door de vergunninghouder in acht worden genomen. De rijen A en C zijn in Nederland niet van toepassing.

Grenswaarden voor bijkomend basisvermogen boven de 3800 MHz, Tabel 7

De frequentieruimte boven de 3800 MHz wordt gebruikt voor satellietcommunicatie en kan in geheel Nederland gebruikt worden. Tabel 7 is derhalve van toepassing op de vergunningen. De grenswaarden genoemd in deze tabel mogen niet overschreden worden.

Afwijkende frequentietechnische voorwaarden

In de vergunningen is in artikel 4, tweede lid een bepaling opgenomen waardoor de vergunninghouder kan afwijken van de frequentietechnische voorwaarden die ervoor moeten zorgen dat andere frequentiegebruikers geen storing ondervinden. De vergunninghouder mag afwijken van de frequentietechnische voorwaarden, indien de vergunninghouder hierover een schriftelijke overeenkomst afsluit met één of meer vergunninghouders in dezelfde frequentieband die een hoger signaalniveau gaan ondervinden dan uit de frequentietechnische voorwaarden voortvloeit. Gebruikers van het frequentiespectrum in deze band, die niet betrokken zijn bij de overeenkomst, mogen geen storingen ondervinden van de hogere signaalniveaus.

3.4 Synchronisatieparameters

In de vergunning zijn basisparameters opgenomen voor synchronisatie van de netwerken. Synchronisatie is nodig om zo efficiënt mogelijk gebruik te maken van het frequentiespectrum. De in de vergunning opgenomen parameters zijn gelijk aan de parameters die de Duitse vergunninghouders na de uitgifte van de 3,5 GHz vergunningen in Duitsland, onderling hebben afgesproken. Deze synchronisatieparameters zullen ook worden gebruikt door de Belgische vergunninghouders.

Het is de vergunninghouders toegestaan om in onderling overleg te komen tot andere synchronisatieparameters zolang andere vergunninghouders, die hierbij niet betrokken zijn, hier geen nadeel van ondervinden. De onderlinge afspraken kunnen ook inhouden dat men afspreekt om maar gedeeltelijk of in het geheel niet te synchroniseren, waarbij wel doelmatig en efficiënt gebruik gewaarborgd blijft. De vergunninghouders dienen wel rekening te houden met synchronisatie met de netwerken die dezelfde frequentieruimte gebruiken in aangrenzende landen.

In het geval van wijziging van de synchronisatieparameters na september 2026 worden de vergunninghouders van lokale netwerken hierover vroegtijdig geïnformeerd. De reden hiervoor is dat na september 2026 vergunninghouders van lokale netwerken geen storing mogen veroorzaken op landelijke netwerken in de 3450 – 3750 MHz band. Deze vergunninghouders moeten ter voorkoming daarvan wel in de gelegenheid gesteld worden maatregelen te nemen. In het geval van wijziging van de synchronisatieparameters in de landelijke netwerken zullen zij ook de synchronisatieparameters van hun lokale netwerk moeten aanpassen. Deze aanpassing kan invloed hebben op hun communicatiestructuur en mogelijk ook hun apparatuur. Zij zullen voor de aanpassing een redelijke tijd nodig hebben afhankelijk van de omvang van de wijziging, hiervoor wordt een periode van 12 maanden gehanteerd. De vergunninghouders van de landelijke netwerken kunnen op verzoek van Agentschap Telecom een actueel overzicht krijgen van de vergunninghouders van lokale netwerken.

3.5 Lokale netwerken in de 3400 MHz – 3450 MHz en 3750 MHz – 3800 MHz band

Na september 2022 is de frequentieband 3450 MHz – 3750 MHz beschikbaar voor landelijke netwerken. Dit is onder andere gerealiseerd door de bestaande lokale netwerken te migreren naar de 3400 MHz – 3450 MHz en 3750 MHz – 3800 MHz sub-banden of naar andere frequentiebanden. De vergunningen voor deze lokale netwerken hebben een einddatum van september 2026. Een lijst met gegevens van deze vergunningen zal als bijlage bij de landelijke vergunningen bijgesloten zijn. De lijst zal voor aanvang van de aanvraagprocedure beschikbaar gesteld worden aan belanghebbenden.

De gemigreerde lokale netwerken mogen tot september 2026 (einddatum vergunning) niet met ontoelaatbare storing te maken krijgen van de landelijke netwerken. Vergunninghouders van de landelijke netwerken dienen bij de uitrol van hun netwerken rekening te houden met deze lokale netwerken. Op welke wijze de vergunninghouder de bescherming realiseert, wordt geheel aan hem overgelaten. Hij kan storing op lokale netwerken bijvoorbeeld voorkomen door een geografische afstand in acht te nemen, aanliggende frequentieruimte beperkt te gebruiken, het uitgezonden vermogen te beperken of de antennekarakteristieken aan te passen. Wat de benodigde beperking van het uitgestraalde vermogen moet zijn om een niet-gesynchroniseerd netwerk te beschermen kan de vergunninghouder zien in de meest recente versie van Beschikking 2008/411/EG, bijlage onderdeel C tabel 5. De daadwerkelijk benodigde beperking van het uitgestraalde vermogen is afhankelijk van configuratie en het gebruik van het lokale netwerk. Het is ook mogelijk dat de vergunninghouder een overeenkomst sluit met een vergunninghouder van een lokaal netwerk, waarin bijvoorbeeld vastgelegd wordt dat de laatste een bepaalde mate van storing accepteert, gebruik gaat maken van 5G-technologie waardoor er geen storing ontstaat, of zijn vergunning laat intrekken.

Nieuwe vergunningen voor de 3400 MHz – 3450 MHz en 3750 MHz – 3800 MHz sub-banden, die zijn verstrekt na aflooptdatum van de zogenaamde bevrozingsperiode in het NFP²⁰, krijgen als bepaling mee dat zij geen storing mogen veroorzaken op de landelijke netwerken en dat zij storingen van landelijke netwerken moeten accepteren. Tevens krijgen zij de voorwaarde opgelegd dat zij dezelfde synchronisatieparameters moeten gebruiken als die in gebruik zijn bij de landelijke netwerken.

---

²⁰ In het Ontwerpbesluit NFP-wijziging 3,5 GHz, die ter consultatie heeft gelegen van 18 december 2020 tot 29 januari 2021 is opgenomen dat er tijdelijk geen vergunningen worden verleend voor de sub-banden 3400 MHz – 3450 MHz en 3750 MHz – 3800 MHz. Deze tijdelijke periode wordt de bevrozingsperiode genoemd.

3.6 EMC-beleidsregel

Op basis van artikel 17, eerste lid, onderdeel e van het Frequentiebesluit 2013 worden in de vergunningen voorschriften opgenomen om te voorkomen dat met het vergunde frequentiegebruik ontoelaatbare belemmeringen in elektrische of elektronische apparaten of radioapparaten (waaronder ontvangers) worden veroorzaakt.

3.7 Storingen op en door netwerken/systemen in de buurlanden

Agentschap Telecom heeft een aantal overeenkomsten afgesloten met de buurlanden om storingen van en met netwerken in buurlanden te voorkomen. Naast het voorkomen van storingen hebben de overeenkomsten ook tot doel om alle landen gelijkwaardige toegang tot het frequentiespectrum te geven in de grensgebieden (het principe van 'equitable access' uit de *Radio Regulations*). De afspraken met de buurlanden zijn verwerkt in de vergunningsvoorwaarden.

Daarnaast moedigt Agentschap Telecom overeenkomsten tussen vergunninghouders aan om de coördinatie in de grensgebieden en de dekking van deze gebieden te verbeteren. Dit is in overeenstemming met de afspraken gemaakt in de multilaterale overeenkomsten. In dit verband worden vergunninghouders ook gewezen op het belang van onderlinge coördinatie bij het gebruik van bepaalde technologieën om storingen te voorkomen.

3.8 Toezicht op de vergunningen

Toezicht op het frequentiegebruik is volledig belegd bij Agentschap Telecom van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat. De uitgangspunten voor de uitvoering van het toezicht zijn beschreven in het Toezichtarrangement Mobiele Communicatie. Het Toezichtarrangement is na vaststelling in juni 2012, in 2019 geactualiseerd. Het Toezichtarrangement zal in 2021 worden gewijzigd ten behoeve van de uitgifte van de 3,5 GHz band. In de bijlagen van het Toezichtarrangement zijn twee meetprotocollen met betrekking tot het vaststellen van de naleving van de vergunningseisen opgenomen. Het gaat om een meetprotocol voor controle van de ingebruiknameverplichtingen uit de 700 MHz, 2100 MHz en 2600 MHz-band en de dekkings- en snelheidseis die is verbonden aan de 700 MHz-vergunningen. Het meetprotocol voor de controle van de ingebruiknameverplichtingen wordt geactualiseerd door de 3500 MHz-band hierin op te nemen. Op de 3,5 GHz vergunningen is geen dekkings- en snelheidseis van toepassing. Ten behoeve van het toezicht op het frequentiegebruik zal onder andere gebruik worden gemaakt van monitoring, dat wil zeggen het verzamelen van gegevens over de mate of vorm van spectrumgebruik om daarmee actuele gegevens te kunnen opleveren ten aanzien van de ontwikkelingen in het spectrum en de mate van naleving van de vergunningsvoorwaarden. Verder zal ook gebruik gemaakt worden van informatie die afkomstig is van de vergunninghouders zelf. De keuze van in te zetten technologie en de vorm van de dienstverlening liggen immers bij de vergunninghouder, deze wordt niet voorgeschreven.

4. Overige aspecten met betrekking tot de vergunning

4.1 Algemeen

Een vergunninghouder van een vergunning voor het gebruik van frequentieruimte ten behoeve van het aanbieden van elektronische communicatiediensten is naast de verplichtingen uit de vergunning zelf, eveneens aan verplichtingen bij of krachtens de Telecommunicatiewet gebonden. Deze verplichtingen hebben onder andere - maar niet uitsluitend - betrekking op de mededeling en registratieplicht bij de Autoriteit Consument en Markt, aftapbaarheidsverplichting, continuïteit van dienstverlening en het antenneregister. De minister (Agentschap Telecom), de Autoriteit Persoonsgegevens dan wel de Autoriteit Consument en Markt houden hier toezicht op. In artikel 15.1 van de Telecommunicatiewet (Tw) is aangegeven welke instantie op welke delen van de Telecommunicatiewet toezicht houdt. Voor de aftapbaarheidsverplichting in relatie tot 5G wordt volledigheidshalve en alleen ter informatie nog verwezen naar de voornemens die de overheid heeft, zoals neergelegd in de toelichting bij de ontwerp-vergunningen van de multibandveiling (700 MHz-, 1400 MHz- en 2100 MHz-banden). Uiteindelijke wetgeving op dit punt zal ter consultatie aan marktpartijen worden voorgelegd en zij worden uitgenodigd om op dat moment eventuele reacties

in te dienen. Uiteraard hoeven vergunninghouders alleen te voldoen aan verplichtingen die direct voortvloeien uit het bestaande wettelijke kader.

4.2 Vergoedingen

Naast de veilingprijs is de vergunninghouder vergoedingen verschuldigd voor de verlening, wijziging of overdracht van een vergunning (uitvoeringskosten) en het toezicht op de naleving van regels, voorschriften en beperkingen (toezichtkosten). De vergunninghouder betaalt deze vergoedingen aan Agentschap Telecom. De hoogte van de vergoedingen wordt jaarlijks opnieuw vastgesteld in de Regeling vergoedingen Agentschap Telecom. Deze Regeling wordt gepubliceerd in de Staatscourant.

Eenmalige en jaarlijkse vergoedingen Agentschap Telecom

Agentschap Telecom brengt de houders van een vergunning vergoedingen (retributies) in rekening. Anders dan bij belastingen, waarbij geen sprake is van een (concrete) tegenprestatie van de overheid, gaat het bij een retributie om een vergoeding die de overheid in rekening brengt voor de toekenning van een bijzonder individualiseerbaar voordeel voor een deelnemer aan het economische verkeer. In dit geval is dat voordeel de toekenning van het frequentiegebruiksrecht en het toezicht op het gebruik van de betrokken frequentieruimte.

De verschuldigde vergoedingen voor de uitvoering dienen om de kosten te dekken van de werkzaamheden van Agentschap Telecom, die voortvloeien uit zijn wettelijke taken. De werkzaamheden van Agentschap Telecom op het gebied van uitvoering bestaan in het algemeen uit het verwerven van frequentieruimte, de internationale coördinatie daarvan en de vergunningverlening. De kosten hiervan worden eenmalig in rekening gebracht. De werkzaamheden op het gebied van toezicht bestaan onder andere uit het controleren of vergunninghouders zich aan de gestelde vergunningsvoorwaarden houden, en het controleren op illegaal frequentiegebruik. De kosten daarvoor worden samen met de overige uitvoeringskosten per kalenderjaar in rekening gebracht. Het niet (of gedeeltelijk) gebruiken van de toegewezen frequentieruimte ontslaat de vergunninghouder niet van zijn betalingsplicht. De kosten voor uitvoering en toezicht worden namelijk gemaakt ongeacht het gebruik van de frequentieruimte door de vergunninghouder.

De vergoedingen voor de 3,5 GHz-vergunningen zullen opgenomen worden in de Regeling vergoedingen Agentschap Telecom 2022. De tarieven voor 2022 zullen in het laatste kwartaal van 2021 vastgesteld en gepubliceerd worden. Om een indruk te geven volgt hieronder een overzicht van de tarieven voor 2021 voor de mobiele frequentiebanden 800 MHz t/m 2600 MHz. Het tarief voor 3,5 GHz vergunningen moet nog bepaald worden²¹.

I	(SUB)CATEGORIEËN MET BETREKKING TOT HET GEBRUIK VAN FREQUENTIE- RUIMTE	Verdeels leutel voor de subcategor ie	Vergoe- ding voor de uitvoe- ring (I)	Vergoeding voor het toezicht (II)	Vergoe- ding voor de uit- voering en het toezicht (III)	Vergoe- ding voor werk- zaam- heden artikel 5, lid, 1 (IV)
----------	---	--	--	--	--	---

²¹ Het is nog niet duidelijk of voor de 3,5 GHz vergunningen een nieuwe categorie wordt gemaakt met een apart tarief of dat het wordt toegevoegd aan de bestaande categorie voor de vergunningen in de frequentiebanden 800-900-1400-1800-2100-2600 MHz.

A.	Elektronische communicatienetwerken en -diensten, Landelijke exclusieve vergunningen (exclusief omroep)					
5.	800-900-1400-1800-2100-2600 MHz (Per vergunning en per MHz)	Per vergunning (tarief I) en/of per MHz (tarief II)	€ 804	€ 7.934 (gepaard) en € 3.968 (ongepaard)		B

Voor het verlenen van een vergunning wordt per vergunning eenmalig een bedrag voor de vergoeding voor de uitvoering in rekening gebracht.

Als een vergunning in de loop van een kalenderjaar wordt verleend, wordt de vergoeding voor het toezicht (de jaarlijkse vergoeding) naar rato berekend. Dat betekent dat in het jaar dat de vergunning wordt verleend een fractie $X/365$ in rekening wordt gebracht, waarbij X het aantal resterende dagen van dat jaar na de dag van vergunningverlening is.

De jaarlijkse vergoeding wordt aan het begin van het kalenderjaar in rekening gebracht.

Jaarlijkse vergoeding eindapparatuur

Voor eindapparatuur moet tevens een bedrag per bij de Autoriteit Consument en Markt (ACM) bekend nummer betaald worden. Dit bedrag wordt jaarlijks vastgesteld in de Regeling vergoedingen Agentschap Telecom (Onderdeel II.C.1).

4.3 Mogelijkheid tot gespreide betaling totaalprijs veiling

Gespreide betaling van de totaalprijs is mogelijk als de aanvrager daarom verzoekt door middel van het aanvraagformulier. Indien de aanvrager verzoekt om gespreide betaling, dan wordt dit in de te verlenen vergunningen opgenomen. In dat geval wordt de vergunninghouder voor één jaar, gerekend vanaf de dag na het verlenen van de vergunning(en), uitstel van betaling verleend voor de betaling van de helft van de totaalprijs. Op grond van artikel 4:101 van de Algemene wet bestuursrecht is wettelijke rente verschuldigd. Voor het uitgestelde bedrag (de helft van de totaalprijs) wordt daarom de wettelijke rente in rekening gebracht, te rekenen vanaf twee weken na de dag van vergunningverlening. Deze wettelijke rente is de rente zoals bepaald in artikel 1 van het Besluit wettelijke rente, thans $X\%$.

4.4 Mogelijkheden tot overdracht van vergunningen

Overdracht

Een vergunning kan op aanvraag van de houder van die vergunning aan een andere rechtspersoon worden overgedragen. Daarvoor is toestemming van de minister nodig. Deze toestemming kan onder beperkingen worden verleend en er kunnen voorschriften aan worden verbonden.

In algemene zin kan worden gesteld dat toestemming zal worden verleend indien degene aan wie de vergunning wordt overgedragen aan dezelfde eisen voldoet als die ten tijde van de verdeling aan een aanvrager werden gesteld. Dit houdt onder meer in dat overdracht slechts kan, mits de overdracht er niet toe leidt dat de vergunninghouder daardoor de beschikking krijgt over meer frequenties dan hij mag bezitten op grond van hetgeen is bepaald in de Caperegeling frequenties mobiele communicatie 2020. Daarnaast dient ook uit hoofde van doelmatig frequentiegebruik en de mededinging geen bezwaar te bestaan tegen de overdracht. De regelgeving hierover staat in artikel 3.20 van de Tw. Tevens wordt opgemerkt dat een overdracht niet wordt toegestaan zolang de veilingprijs niet volledig is betaald.

Ter dekking van de kosten van de werkzaamheden met betrekking tot het verlenen van toestemming voor de overdracht van een vergunning is een vergoeding verschuldigd door de verkrijger van de over te dragen vergunning. De vergoeding wordt vastgesteld op grond van de uurtarieven die zijn vastgelegd in de Regeling vergoedingen Agentschap Telecom.

Gedeeltelijke overdracht

Het is ook mogelijk een vergunning gedeeltelijk over te dragen. Als 'gedeeltelijke overdracht' wordt gezien het afsplitsen van een deel van het in de vergunning vervatte gebruiksrecht ten behoeve van een derde. Dit leidt in de eerste plaats tot een wijziging van de oorspronkelijke vergunning in een vergunning die bestaat uit meerdere delen (meerdere vergunningen).

De delen kunnen worden overgedragen op de wijze bedoeld in artikel 3.20 van de Tw. Dat wil zeggen dat op gedeeltelijke overdracht dezelfde regels van toepassing zijn als op gehele overdracht.

Gehele of gedeeltelijke overdracht stuit de termijnen voor de ingebruiknameverplichting van de oorspronkelijke vergunning niet. Dit betekent dat de vergunninghouder moet voldoen aan de oorspronkelijke termijn van de ingebruiknameverplichting.

Bij een gedeeltelijke overdracht die leidt tot het wijzigen van een vergunning worden op grond van de Regeling vergoedingen Agentschap Telecom wijzigingskosten en overdrachtskosten in rekening gebracht. De wijzigingskosten worden bij de houder van de vergunning in rekening gebracht. De overdrachtskosten worden bij de verkrijger in rekening gebracht.

4.5 Mogelijkheden tot verhuur van de vergunningen

Op grond van de Tw is het nog niet mogelijk om de frequentieruimte waarvoor vergunning is verleend geheel of gedeeltelijk te verhuren. Er is een wijziging van de wet tot implementatie van richtlijn (EU) 2018/1972 (EECC) in voorbereiding waarmee in hoofdstuk 3 de mogelijkheid geboden gaat worden tot verhuur van frequentieruimte. Voor de regels van verhuur wordt verwezen naar de komende wijziging van de wet en bijbehorende toelichting.

4.6 Wijziging of intrekking van de vergunning

In een aantal gevallen heeft de minister de plicht of de bevoegdheid een vergunning in te trekken of te wijzigen. De regels hiervoor staan in artikel 3.19 van de Tw.

4.7 Mobiele terminals

Voor mobiele terminals die zijn aangesloten op een mobiel elektronisch communicatienetwerk is voor het gebruik van frequentieruimte geen vergunning vereist. Dit frequentiegebruik is onder voorwaarden vrijgesteld van vergunningplicht in artikel 2, tweede lid, onderdeel a. van de *Regeling gebruik van frequentieruimte zonder vergunning en zonder meldingsplicht 2015*.

5. Marktconsultatie

Van xx maand 2021 tot en met xx maand 2021 hebben de veilingregeling en de te veilen vergunningen voor een ieder ter consultatie voorgelegd. In totaal zijn er x reacties binnengekomen. Deze reacties zijn, met uitzondering van de vertrouwelijke reacties, gepubliceerd op de website van de rijksoverheid (www.internetconsultatie.nl).

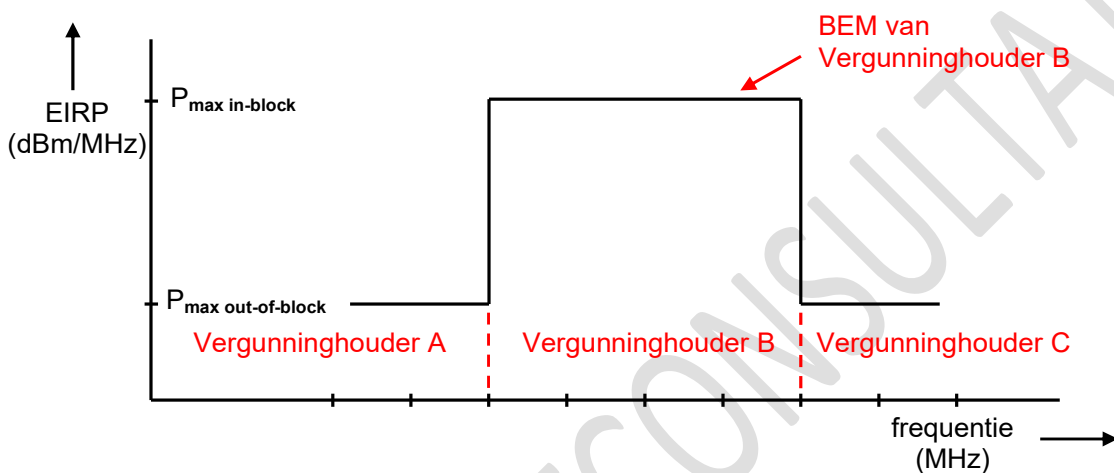
Uitwerken na de marktconsultatie.

INTERNETCONSULTATIE

Bijlage 1 Block Edge Mask

De Block Edge Mask (BEM) is een vergunningvoorwaarde, waarmee een limiet wordt gesteld aan het uitgestraalde vermogen. De BEM stelt een maximum aan het vermogen dat binnen de vergunde frequentieruimte (in-block) en daarnaast een lager maximum aan het vermogen dat buiten de vergunde frequentieruimte (out-of-block) is toegestaan. De BEM is van toepassing op het volledige spectrum dat een vergunninghouder heeft verkregen, dat kan bestaan uit meerdere aaneengesloten blokken spectrum.

Dit wordt weergegeven in Figuur 1. De hierboven genoemde maximum in-block en out-of-block vermogens zijn weergegeven door respectievelijk $P_{\max \text{ in-block}}$ en $P_{\max \text{ out-of-block}}$. Het vermogen is hier uitgedrukt in EIRP (equivalent isotropically radiated power).

Figuur 1: Illustratie van het principe van het Block Edge Mask

Het in-block maximum stelt de vergunninghouder in staat om diensten aan te bieden, het out-of-block maximum biedt bescherming tegen storing aan vergunninghouders in aangrenzende frequentieruimte. Het uitgestraalde vermogen van de apparatuur van vergunninghouder B mag $P_{\max \text{ in-block}}$ en $P_{\max \text{ out-of-block}}$ niet overschrijden.

De BEM biedt geen garantie op storingsvrij gebruik. Andere factoren kunnen alsnog tot storing leiden. Een basisstation kan bijvoorbeeld een (klein) gat in de verzorging van een vergunninghouder in de aangrenzende frequentieruimte veroorzaken als het netwerk van die vergunninghouder daar ter plaatse een zwak signaal aanbiedt en als er geen sprake is van colocatie van basisstations.

Merk op dat naast de vergunningvoorwaarden, die betrekking hebben op het gebruik van frequentieruimte, ook eisen gelden waaraan de apparatuur moet voldoen. Deze vloeien voort uit de Radorichtlijn²².

Deze richtlijn is van toepassing op zowel basisstations als terminals. De richtlijn is geïmplementeerd in hoofdstuk 10 van de Tw, het Besluit radioapparaten 2016 en de Regeling radioapparaten 2016.

²² Richtlijn 2014/53/EU van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen van de lidstaten inzake het op de markt aanbieden van radioapparatuur en tot intrekking van Richtlijn 1999/5/EG